

УДК 338.483.13:392.72:003.24

Марія Фільканд. тех. наук., доцент,
доцент кафедри туризму,
Львівський національний університет імені Івана Франка

ОСОБЛИВОСТІ ОБСЛУГОВУВАННЯ У СФЕРІ ГОСТИННОСТІ ЗА МЕТОДОМ БРАЙЛЯ

Шрифт Браїлля – рельєфно-крапковий шрифт для написання й читання людьми з порушенням зору, який розробив француз Луї Браїль.

В Україні сьогодні близько 80 тис. незрячих людей, а підлаштованих під їхні потреби ресторанів і кафе – поки обмаль.

Ініціативу з упровадження меню для незрячих людей компанія «МакДональдз» реалізувала у співпраці з Українським товариством сліпих (УТОС), яке допомогло повністю адаптувати та виготовити основне меню закладів мовою Браїлля.

До сьогодні меню шрифтом Браїлля замовляли окремі заклади в одному екземплярі. «МакДональдз» став першим мережевим закладом громадського харчування в Україні, який виготовив таке меню для своїх ресторанів. Від 2017 року в кожному ресторані «МакДональдз» в Україні доступне меню шрифтом Браїлля. Завдяки цій ініціативі відвідування закладів стане більш комфортним для людей із порушеннями зору, які тепер можуть самостійно ознайомитися з меню і замовити улюблені страви [1].

Українські ресторани стають доступнішими для відвідувачів. Нині спостерігається тенденція друкувати меню зі шрифтом Браїлля. Меню, перекладене мовою Браїлля, не просто з'явилося у львівському ресторані «Пструг, хліб та вино». Відвідувачі із вадами зору

можуть ним скористатися, самостійно зробити вибір і скуштувати страви на свій смак.

Але ввести спеціальне меню для незрячих відвідувачів було недостатньо. Треба було змінити і рівень сервісу, тож у закладі провели навчання для персоналу щодо інклюзивного обслуговування гостей. Офіціанти теж повинні вміти читати шрифтом Брайля, знати, як звернути увагу відвідувача на ту чи іншу позицію в меню тощо.

У меню ресторану «Пструг, хліб та вино» 37 сторінок, і воно поки є лише в одному екземплярі. Та якщо користуватиметься попитом, то таких течок з асортиментом страв надрукують ще.

Меню брайлем – то насамперед бажання зробити так, щоб людям з вадами зору в нашому суспільстві було хоч трохи комфортніше.

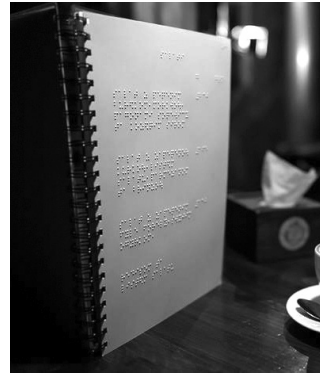
Наявність меню шрифтом Брайля у луцьких закладах – це створення позитивного іміджу, робота на перспективу, чудова промоція та можливість розширити коло відвідувачів.

У США існує ресторан, де їдять у темряві. Його клієнтам дають відчути себе сліпими, щоб зрозуміти труднощі таких людей. Окрім того, у ресторані працюють сліпі офіціанти. Існування такого закладу не тільки дає змогу здоровим людям по-іншому оцінити життя людей з фізичними вадами, а й дає останнім шанс знайти добре оплачувану роботу [2].

У квітні 2019 р. шістнадцятирічна школярка зі Львова, Софія Петришин, винайшла пристрій для незрячих, що автоматично перетворює звичний текст на шрифт Брайля. Розробила додаток на Android, який допомагатиме вивчити шрифт Брайля через Bluetooth-модуль [3].

Отже, ресторатори переконані, що зробили перший крок, який принесе якісні зміни в життя людей із вадами зору. Тепер меню шрифтом Брайля в Україні є в ресторані «Пструг, хліб та вино» у Львові; у закладах «МакДональдз»; ще меню зі шрифтом Брайля з'явилися в 15 кафе та ресторанах Луцька. У ресторані «Frebule» в Одесі ввели меню шрифтом Брайля.

Ключові слова: шрифт, метод Брайля, ресторан, люди з порушенням зору.

Список використаних джерел

1. У МакДональдз з'явилось меню шрифтом Брайля для людей з порушеннями зору [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eba.com.ua/u-makdonaldz-z-yavylos-menyu-shryftom-brajlya-dlya-lyudej-z-porushennyamy-zoru/>
2. В Україні появилось первое меню для незрячих [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ukraine.segodnya.ua/ukraine/v-ukraine-pojaviloc-pervoe-menju-dlja-nezrjachikh-111390.html>
3. Побачити дотиком пальців: про книги шрифтом Брайля [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://gwaramedia.com/see-on-finger-touch-braille-books/>